

@zwnne

MASTERCLASS 14 DECEMBER 2017

Algemene Verordening Gegevensbescherming

prof dr mr Gerrit-Jan Zwenne | dr mr Bart Schermer | mr. Quinten Kroes | mr.
Jeroen Terstegge

**Universiteit
Leiden**

programma

10:00-11:15 toepassing en werkingssfeer *Gerrit-Jan Zwenne*

11:15-11:30 pauze

11:30-12:45 vereisten voor verwerking *Jeroen Terstegge*

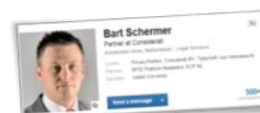
12:45-13:45 lunch

13:45-14:30 rechten van betrokkenen (vervolg) *Jeroen Terstegge*

14:30-14:45 pauze

14:45-15:30 formaliteiten *Bart Schermer*

15:30-16:30 handhaving *Quinten Kroes*

*ras of
ethniciteit??*

(51) [...] De verwerking van foto's mag niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, aangezien foto's alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken.

INTRODUCTIE EN ACHTERGROND

Artikel 99

1. Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Zij is van toepassing met ingang van 25 mei 2018.

waarom ...?

- wat was er mis met richtlijn 95/46/EG?
- waarin verschilt een richtlijn van een verordening?
- waarin verschilt *deze* verordening van *de* richtlijn?

wat is er mis met richtlijn 95/46/EG?

(overw. 9) ... beginselen van Richtlijn 95/46/EG blijven overeind, maar de richtlijn heeft niet kunnen voorkomen dat gegevens in de Unie op **gefragmenteerde wijze** worden beschermd, dat er **rechtsonzekerheid** heerst en dat in brede lagen van de bevolking het beeld bestaat dat met name online-activiteiten **aanzienlijke risico's** voor de bescherming van natuurlijke personen inhouden. De lidstaten bieden op het stuk van de verwerking van persoonsgegevens uiteenlopende niveaus van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, met name de bescherming van persoonsgegevens, wat het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie in de weg kan staan. Deze verschillen kunnen bijgevolg **een belemmering** vormen voor de uitoefening **van economische activiteiten** op Unieschaal, de **mededinging verstoren** en de overheid beletten de taak die zij uit hoofde van de Uniewetgeving heeft, te vervullen. Deze verschillende beschermingsniveaus zijn toe te schrijven aan de verschillen in de uitvoering en toepassing van Richtlijn 95/46/EG.

richtlijn of verordening: wat is het verschil?

verordening

een bindende rechtshandeling die in de hele EU van toepassing is

Europese wet die geldt voor iedereen in de EU

richtlijn

een rechtshandeling die een bepaald doel vastlegt dat alle EU-landen moeten bereiken

maar lidstaten mogen zelf de wetgeving vaststellen om dat doel te bereiken

instructie aan nationale wetgevers

wat mogen lidstaten o.a. nog zelf regelen?

- toestemming door kinderen
- werkgever-werknemers verhoudingen (arbeids-ongeschiktheid)
- gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale (zekerheids) stelsels
- bijzondere gegevens
- journalistieke (literair of artistieke) exceptie
- archivering

welke lagere EU-regelgeving kan er nog komen?

De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend (art. 86(1) AVG)

- gestandaardiseerde icons (art. 12(8) AVG)
- certificering mechanismes en DP Seals (art. 43(8)-(9) AVG)
- informatieuitwisseling tussen DPA's en Committee (art 61(9) AVG)
- En verder natuurlijk ook...*
  - standaard contracts bepalingen (art. 28(7) AVG)
  - gedragscodes (art. 40(9) AVG)
  - adequaatheidsbesluit en (art. 45(1) en (3) AVG)

	No personal data are collected beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing
	No personal data are retained beyond the minimum necessary for each specific purpose of the processing
	No personal data are processed for purposes other than the purposes for which they were collected
	No personal data are disseminated to commercial third parties
	No personal data are sold or rented out
	No personal data are obtained in unencrypted form

bijzondere gegevens, zorg, bsn, journalistieke exceptie (informatievrijheid), uitzonderingen, etc.

AVG

Uitvoeringswet AVG & Veegwet

beleidsneutrale implementatie

aanpassingen in andere wetten

The diagram features the text 'AVG' in large blue letters, followed by 'Uitvoeringswet AVG & Veegwet' in smaller blue letters. To the right, a red bracket groups these two items with the text 'beleidsneutrale implementatie' in red. Below this, another red bracket groups the text 'aanpassingen in andere wetten' in blue. A red line connects the top text to the 'AVG' text.

minder fragmentatie...

met verschillende taalversies

in heel Europa één privacywet

bedoeling: minder fragmentatie

minder minder...?

The diagram shows the text 'in heel Europa één privacywet' in blue, enclosed in a red oval. A red line connects this oval to the text 'met verschillende taalversies' in red. Another red line connects 'met verschillende taalversies' to 'bedoeling: minder fragmentatie' in red. A third red line connects 'bedoeling: minder fragmentatie' to 'minder minder...?' in red. To the right of the text is a circular image of a man in a suit sitting at a desk in a meeting room.

artikel 23 AVG

1. De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van ~~die dat artikelen~~ overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, kan worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn ...

Overw. 84

Teneinde de naleving van deze verordening te verbeteren indien de verwerking waarschijnlijk gepaard gaat met hoge risico's in verband met de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, dient de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk te zijn voor het verrichten van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling om met name de oorsprong, de aard, het specifieke karakter en de ernst van dat risico te evalueren.

Recital 84

In order to enhance compliance with this Regulation where processing operations are likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the controller should be responsible for the carrying-out of a data protection impact assessment to evaluate, in particular, the origin, nature, particularity and severity of that risk.

praktische links

<http://bit.ly/AVG-taalversies>
 vergelijk (naar keuze) drie verschillende
 taalversies van de AVG

www.privacy-regulation.eu
 artikelen met relevante overwegingen, in
 alle taalversies

Law Enforcement Agencies (“LEA”) Directive

BEGRIPPEN, TOEPASSING & WERKINGSSFEER

spelers

- betrokkene
- verwerkingsverantwoordelijke
- verwerkers c.q. bewerkers
- toezichthouder
- functionaris

*mandatory appointment of DPO
was deemed acceptable in strictly
limited cases*

de toezichthouder

NUweekend

Nieuw jasje voor Autoriteit Persoonsgegevens: 'De boetes komen'

Geplaatst op 07 oktober 2019 18:39
Laatste update: 08 oktober 2019 08:32

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een nieuwe naam, een nieuw gebouw en sinds vorige maand ook een nieuwe voorzitter. Als over twee jaar ook nog nieuwe EU-wetgeving van kracht wordt ontstaat een geheel vernieuwde toezichthouder, belooft de nieuwe baas Aleid Wolfen.

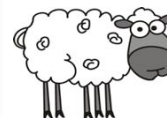
Het gemeentebestuur zit Wolfen, oud-Kamerlid voor de PvdA en voormalig burgemeester van Utrecht, duidelijk nog in hart en nieren. Het interview is nauwelijks begonnen of hij heeft het al over de decentralisatie van de overheid, die gemeenten meer taken - en dus ook meer gevoelige persoonsgegevens - oplevert.

Wolfen staat niet bekend als groot voorvechter van de privacy. Veel mensen zullen hem vooral kennen als de controversiële burgemeester die drie moties van wantrouwen overleefde, onder meer nadat hij had geprobeerd om een kritisch artikel in een huis-aan-huisblad te onderdrukken.

Toch zegt Wolfen al langer betrokken te zijn geweest bij het onderwerp, onder meer toen hij eind jaren 90 als rechter werkte. In die functie besloot hij bijvoorbeeld over het uitvoeren van taalvoorkeuren of huisnummers "Het zijn heel interessante kwesties", zegt hij nu.

*"Als wij samen naar de bibliotheek zouden gaan en er zou bij de ingang een man staan met een camera, die permanent zou meelopen. Welk boek je inkijkt, waar je naar zoekt... **Nou, die sla je onmiddellijk in elkaar. Althans vrij snel.** Nu zit de bibliotheek op internet en gebeurt hetzelfde. En niemand maakt zich er zorgen over. Vind ik raar."*

functionaris voor (de) gegevensbescherming

Duthler Academy

ing FG is een tweejarige opleiding op post-hbo niveau. Voor een groot deel kan deze in
 volgd omdat de modules in een e-learning omgeving worden aangeboden. Klassieke
 in keer per maand bijgewoond. Het is niet vrijblijvend. Elke module wordt afgesloten m
 tie met goed gevolg moet worden afgelegd. Na in drie modules examens te hebben ged
 opgenomen als aspirant FG in het FG register. Daarmee ben je tevens verbonden met
 at je zien dat je basiskennis hebt. De organisatie waarvoor je FG bent, heeft daar ook w
 icoliteerd met een Privacy Seal. Met een Privacy Seal laat een organisatie niet alleen zie
 scherming serieus neemt en transparant is over haar volwassenheidsniveau. Zijn laat co

**De premium beroepscertificering
 voor Privacy Professionals (PO.FG)**

voor de geavanceerde Data Protection Officer ontwikkeld. Met de titel CDPO laat u zien dat
 vinding en professioneel Data Protection Officer bent. Inclusief diepgaande kennis van privacywet

TODAY'S SPECIALS

Buy one fish sandwich for the price of two and receive a second fish sandwich **ABSOLUTELY FREE!!**

tja...

speelveld

- werkingssfeer en reikwijdte
- persoonlijke en huishoudelijke doeleinden
- journalistieke uitzondering

- *en buitenlands beleid*
- *veiligheid en justitie*

- *begrip van persoonsgegevens en 'single-out'*
- *reikwijdte ('material scope')*
- *werkingssfeer ('territorial scope')*

identified or singled out...

'data subject' means an identified natural person or a natural person **who can be identified or singled out**, directly or indirectly, alone or in combination with associated data, by means reasonably likely to be used by the controller or by any other natural or legal person, in particular by reference to a unique identifier ...

Cf. Art. 29 WP
Opinions 04/2007,
01/2012 and
08/2012

means reasonably likely to be used...

(recital 26) identifiable, account should be taken of all the means reasonably likely to be used, **such as singling out**, either by the controller or by another person to identify the natural person directly or indirectly.

(overw. 26) Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, **bijvoorbeeld selectietechnieken**.

IP-addresses...

(30) Natural persons may be associated with online identifiers provided by their devices, applications, tools and protocols, such as internet protocol addresses, cookie identifiers or other identifiers such as radio frequency identification tags.

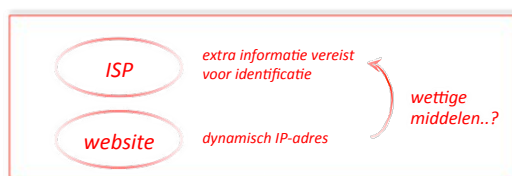
This may leave traces which, in particular when combined with unique identifiers and other information received by the servers, may be used to create profiles of the natural persons and identify them.

breyer

HJEU19 oktober
2016 C-582/14

dat een dynamisch IP-adres dat door een aanbieder van onlinemediadiensten wordt geregistreerd telkens als een persoon een website bezoekt die door deze aanbieder toegankelijk wordt gemaakt voor het publiek, ten aanzien van die aanbieder een persoonsgegeven in de zin van voormelde bepaling vormt, wanneer hij beschikt over wettige middelen waarmee hij de betrokken persoon kan identificeren aan de hand van extra informatie die bij de internetprovider van deze persoon berust.

Probleemloos op pad: Minder Hinder App

Reizigers via hun smartphone, pc of tablet informeren over verkeershinder door wegwerkzaamheden én betere routealternatieven aanbieden. De Minder Hinder App is een mooi voorbeeld van de mogelijkheden van dynamisch verkeersmanagement. De app heeft inmiddels zijn meerwaarde bewezen in verschillende steden.

De basis voor de informatie komt uit een verkeersmanagementsysteem, zoals Vialis dat aan bijvoorbeeld de gemeente Zwolle leverde. Dit systeem wint informatie in uit verkeersregelinstanties van de gemeente, provincie en Rijkswaterstaat. Daarnaast verzamelt het restrijdinformatie via bluetooth. Actuele parkeerinformatie komt rechtstreeks vanuit het parkeerverwijssysteem van de gemeente.

Met de Minder Hinder App ziet de reiziger op zijn scherm via rode en groene lijnen realtime waar de doorstroming in de gemeente het beste is. Zo kan deze zijn reis beter plannen. Wil iemand bijvoorbeeld met de auto naar het centrum, dan kan deze via de app zien hoe vol de parkeergarage daar is, welke route hij het beste kan nemen en of er verkeershinder onderweg is. Bovendien kan de reiziger via de app, dankzij een verbinding met verschillende webcams, live zien hoe de situatie op de weg is bij bepaalde wegwerkzaamheden.

MS Windows X

Uit het Breyer-arrest van het EU HvJ blijkt dat IP-adressen aangemerkt moeten worden als indirect identificerende persoonsgegevens, omdat de websitehouder en andere derde partijen in staat worden geacht om de identiteit van betrokkenen te achterhalen zolang de ISP nog over de identificerende gegevens beschikt van de gebruiker en er juridische mogelijkheden bestaan om ....

Windows-rapport, oktober 2017, p. 99

Identificatie kan ook plaatsvinden zonder dat de naam van de persoon wordt achterhaald. Vereist is slechts dat de gegevens ervoor zorgen dat een bepaald persoon kan worden onderscheiden van anderen

Bluetrace-rapport oktober 2015, p. 29

reikwijdte ('materieel toepassingsgebied')

hoofregel

- geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde van persoonsgegevens, en
- niet-geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of daartoe zijn die bestemd)

uitzonderingen

- buitenlands beleid en veiligheid (titel V, hfdstk 2 TEU) en voorkoming, opsporing vervolging strafbare feiten;
- natuurlijke persoon bij uitoefening van een zuiver persoonlijke of huishoudelijke activiteit

Art. 2(1)
(2)

Idem art. 2(1) Wbp

'zuiver persoonlijke of huishoudelijke activiteit'

geen enkel verband met een beroeps- of handelsactiviteit:

- het voeren van correspondentie
- het houden van adressenbestanden
- sociaal netwerken, en
- online-activiteiten in de context van dergelijke persoonlijke en huishoudelijke activiteiten

recital 15

Idem art. 2(1) Wbp

verordening dient evenwel te gelden voor de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers die de middelen verschaffen voor de verwerking van persoonsgegevens voor dergelijke persoonlijke of huishoudelijke activiteiten

Facebook, Twitter,
Whatsapp, Insta-
gram etc

werkingsfeer ('territoriaal toepassingsgebied')

- verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker in de Unie
- aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen in de EU, of
- monitoren van hun gedrag, voor zover dit gedrag in de EU plaatsvindt

ongeacht of de verwerking in de Unie plaatsvindt of niet

*art. 3
AVG*

ongeacht of een betaling door de betrokkenen is vereist

journalistiek, artistiek, literair *en academisch*

lidstaten moeten zorgdragen voor uitzonderingen die nodig zijn om gegevensbescherming te verenigen met vrijheid van meningsuiting en informatievrijheid

SMS POSTCODE en HUISNUMMER naar 2233
(Bijvoorb. 25MA 12)

*ID-nrs,
arbeidsverhoudingen,
archivering,
beroepsgeheim etc.*

*art. 85 AVG
overw. 134*

*art. 43
UAVG*

*Ch. II principles
Ch. III rights of the data subject
Ch. IV controller and processor
Ch. V 3rd country transfers
Ch. VI supervisory authorities
Ch. VII co-operation and consistency, and
Ch. IX specific data processing situations*

@zwnne

G.J.ZWENNE@LAW.LEIDENUNIV.NL